

Naujos galingos ES muitinės tyrėjų kovos su sukčiavimu priemonės

Įsivaizduokime: Europos Sąjunga nustato antidempingo muitą tam tikriems iš Azijos šalies importuojamiems gaminiais, tarkim, akinams nuo saulės. Netikėtai pastebima, kad akinių importas iš tos šalies labai sumažėjo, bet gerokai padidėjo akinių importas iš kaimyninės valstybės. Paprastas sutapimas? Tik ne OLAF tyrėjams, kurie, naudodamiesi naujausiomis elektroninėmis priemonėmis, gali atskleisti gudrų sukčių planą, kaip, klaidingai nurodant prekių kilmės šalį, išvengti muitų.

Tokių tarptautinio sukčiavimo atvejų tyrėjams labai svarbu gauti išsamią informaciją apie konkrečios siuntos gabenimą. Nuo rugsėjo 1 d. muitinės tyrėjai visoje ES galės naudotis naujomis elektroninėmis priemonėmis, padėsiančiomis veiksmingiau kovoti su sukčiavimu muitų srityje. Atnaujinus muitinės taisykles, valdžios institucijos galės naudotis naujomis IT sistemomis, kuriose bus registruojama informacija apie fizinį jūros transportu gabenamų konteinerių judėjimą, taip pat apie prekių taip pat apie į ES įvežamas, per ją tranzitu vežamas ir iš jos išvežamas prekes. Šios naujos priemonės padės ES bei valstybėms narėms geriau sekti ir stebėti įtartinas siuntas ir nustatyti sukčiavimą muitų srityje.

„Sukčiavimas muitų srityje labai skausmingas valstybių biudžetams, todėl turime su juo kovoti veiksmingomis pažangiomis priemonėmis, – pažymėjo Europos Komisijos pirmininko pavaduotoja Kristalina Georgieva, kalbėdama apie naujų teisinių nuostatų įgyvendinimą. – Naujos informacinių technologijų priemonės padės valdžios institucijoms efektyviau kovoti su šios rūšies sukčiavimu netrikdant teisėtos prekybos.“

Sukčiavimas muitų srityje, pavyzdžiui, klaidingas prekių kilmės šalies ar mažesnės vertės nurodymas arba neteisingas įvežamų prekių aprašymas, daro didelę žalą ES finansiniams interesams. Sukčiaujama tarptautiniu mastu, todėl labai svarbu, kad skirtingų valstybių muitinės įstaigos bendradarbiautų.

Šiandien įsigaliojantys iš dalies pakeisti teisės aktai paskatino sukurti dvi naujas duomenų bazines. Muitinės tyrėjai turės prieigą prie naujo pranešimų apie konteinerių padėtį registro, kuriame kaupiami duomenys apie jūrų transportu gabenamų konteinerių judėjimą. Registre bus pateikiami tiesiogiai jūrų vežėjų siunčiami pranešimai. Taip pat sukurtas importo, eksporto ir tranzito registras, kuriame pateikiami duomenys apie į ES įvežamas, vežamas per ES tranzitu ir iš ES išvežamas prekes. Duomenų apie eksportuojamas prekes registre bus pateikiama palyginti nedaug – tik apie jautrius produktus, kaip antai tabako, alkoholio ir kuro. Muitinės pareigūnai ir ES kovos su sukčiavimu tarnyba OLAF galės palyginti abiejų duomenų bazių duomenis ir taip išsiaiškinti galimus sukčiavimo modelius. Šios naujos priemonės padės sustiprinti analitinius nacionalinių muitinės įstaigų ir OLAF gebėjimus nustatyti sukčiavimo atvejus.

Be to, teisės aktų pakeitimai paspartins OLAF atliekamus tyrimus, nes naujuose teisės aktuose nustatyta, per kiek laiko valstybės narės privalės pateikti tyrimams reikalingus dokumentus. Pakeitimai taip pat leis savitarpio pagalbos pagrindu gautą informaciją lengviau panaudoti kaip įrodymus nacionaliniuose teismuose.

Pagrindiniai faktai

Minėtieji [ES teisės aktai](#) sukuria valstybių narių bei valstybių narių ir Europos Komisijos savitarpio pagalbos ir informacijos mainų teisinį pagrindą, reikalingą sukčiavimui muitų srityje nustatyti, tirti ir užkardyti. Remdamosi tais pačiais teisės aktais, OLAF ir valstybių narių bei kurių trečiųjų šalių muitinės įstaigos reguliariai vykdo [bendras muitinės operacijas](#).

OLAF uždaviniai, įgaliojimai ir kompetencijos

OLAF uždaviniai: nustatyti, tirti ir nutraukti sukčiavimą ES lėšomis.

Savo uždavinius OLAF vykdo:

- atlikdama nepriklausomus su ES lėšomis susijusio sukčiavimo ir korupcijos atvejų tyrimus, kad užtikrintų, kad visi ES mokesčių mokėtojų pinigai būtų naudojami projektams, galintiems sukurti darbo vietų Europoje ir paskatinti jos ekonomikos augimą;
- tirdama sunkius ES tarnybų darbuotojų ir ES institucijų narių nusižengimus ir taip padėdama didinti piliečių pasitikėjimą ES institucijomis;
- formuodama patikimą ES kovos su sukčiavimu politiką.

Kadangi jos tyrimai nepriklausomi, OLAF gali tirti klastojimo, korupcijos atvejus ir kitus ES finansiniams interesams kenkiančius nusikaltimus, susijusius su:

- visomis ES išlaidomis – pagrindinės išlaidų kategorijos yra struktūriniai fondai, žemės ūkio ir kaimo plėtros fondai, tiesioginės išlaidos ir išorės pagalba;
- kai kurių sričių ES pajamomis, daugiausia muitais;
- įtarimais dėl sunkių ES tarnybų darbuotojų ir ES institucijų narių nusižengimų.

Daugiau informacijos gali suteikti:

Alina BUREA
atstovė spaudai
Kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)
Telefonai: +32(0)2 29 57336
El. paštas olaf-media@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/anti-fraud>

Silvana ENCULESCU
atstovės spaudai pavaduotoja
Kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)
+32(0)2 29 81764
olaf-media@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/anti-fraud>